

Asia: VN/7206/2020

HE terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta; Valmiutta ja häiriötilanteiden hoitamista koskevat säädökset

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon antajan organisaatio

Kunta tai kuntayhtymä

Muita kommentteja

On tärkeää, että poikkeusolojen koordinointi ja johtaminen perustuvat ajantasaiseen ja totuudenmukaisen tilannekuvaan. Hyvä tiedottaminen perustuu myös tähän. Tämän ongelmallisuus on korostunut meneillään olevassa Covid-19-pandemiassa siten, että kuntien on pitänyt toimia ja tehdä päätöksiä puutteellisin tiedoin, kun eri viranomaisten (STM, TTL, THL jne.) antamissa tiedoissa on ollut ristiriitaisuuksia mm. suojautumisessa.

On luontevaa, että valtakunnallinen tilannekuva normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa muodostetaan sairaanhoitopiirien kautta. Ei ole kuitenkaan ongelmattonta, että poikkeusolojen johtaminen keskitetään sairaanhoitopiireille. Sairaanhoitopiirien paras osaaminen löytyy tietysti erikoissairaanhoidon saralta mutta normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa on usein kyse enemmän perustason palveluiden turvaamisesta. Jos sairaanhoitopiirien tietämys on perusterveydenhuollon toiminnasta vähäisempi, niin sosiaalihuollon toiminnasta sen voi sanoa olevan jopa hyvin vähäistä. Riskinä on sen, että kunta vastaa kuitenkin loppu kädessä näiden toimintojen ylläpidosta mutta resurssit ja osaaminen valjastetaan erikoissairaanhoidon käyttöön.

On myös tärkeää huomioida kunnissa oleva osaaminen ja tietämys valmiusasioissa. Monella kunnalla on tietyistä harvinaisemmista varautumisen kohteista valtakunnallisestikin arvostettavaa osaamista.

Näkemyksenne ehdotetuista sosiaalihuoltolain muutoksista

Koska sosiaalihuollon valmiuden ja varautumisen yhteensovittamisesta ja yhteisestä suunnittelusta alueellisissa tai valtakunnallisissa häiriötilanteissa ei ole pääsääntöisesti säädöksiä, on tärkeää tehdä sosiaalihuoltolakiin ehdotetut pykälämuutokset. Haasteena on tässäkin toimintaan tarvittavien resurssien riittäminen ja oikeudenmukainen jakaminen.

Näkemyksenne ehdotetusta terveydenhuoltolain muutoksista

Paikallinen tiedonkeruu on ainoa keino luoda realistinen ja totuudenmukainen tilannekuva.

Valmiussuunnittelussa olisi jatkossa tarkemmin tarkoitusta määrittellä periaatteet, joiden mukaan erityisvastuualueen kunnat ja sairaanhoitopiirit avustaisivat toisiaan häiriötilanteen hoitamisessa esimerkiksi antamalla henkilöstöä, kalustoa ja materiaalia silloin kun kyseisen alueen omat resurssit eivät riitä tilanteen hoitamiseen. Jotta tämä todella onnistuisi, on todella tärkeää, että kunnat pystyvät aidosti vaikuttamaan ja osallistumaan valmiussuunnitelmien laadintaan. Tähän työhön pitää kuntien antaa myös riittävästi resursseja.

☐

Schröder Carita
Loviisan kaupunki